

صاحبزادی : احمد تاج الدین
و یعقوب کمال

آبوه بدلی

ممالک عثمانیه ایچون
سنه لکی ۵۰ غروش
آتی آیلغی ۲۵ غروش

روسیه ایچون سنه لکی
۶ آتی آیلغی ۳ روبله
سائر ممالک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آتی آیلغی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تعلیم مسلمانان

۱ ۳ ۲ ۸

وجعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا . . . .

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامده باعث هفته لوقه مجلدر

تاریخ تاسی ۳۲۸ مولد النبی

مدیر مسئولی
عثمان جودی

محل اداره :
استانبول : پایزید
چادر جیلده

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیت
عائد مقالات و آثار
مع الممنونیه درج
اولنه جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

اصل احتیاج

(محترم ہمشیرم سربانی عالیہ خانم افندی حضرت نیندا)

— سلائیک سیاحتی و ایکی آیدنبری مشاغل ذاتیہ مک
نی قلمی آلمہ آلمہ جق درجہ یورمی — اسلامیات
نقطہ نظر ندن اعطاسنہ مجبور اولدیم جوانی مع التأسف
بوکونہ قدر تأخیرہ سبب اولدی . فقط بوتون مدرجاتی
تأثیرہ اوقودیم و آلدیم حصہ تأثرہ کونارجہ دوشوندیکم
مقدس (تعارف مسلمینہ) بوندن سوکرہ دھاصیق یازہ جنمی
وعد و تأخیر مشروعدن متولد قصورمک عقوبتی رجا
ایدرم ہمشیرم . کلام خصوصات مہمہ بہ :

— آچیقجہ یازہ مقامی تینی بیوریورسکوز . لکن
یازدیغکز شو « دنیاہ کنڈیلرینی انجق توات یاہق ایچین
کلمش ظن ایدن روسیہ لی اسلام قادیلرینک او بومش اولدینی
حسباتلرینی حرکتہ کتیررسہ و بونک نتیجہ طبیعیہ سی
اولہرق عثمانلی اسلام ہمشیرہ لرندن درس آلمہ برآن اول
شباب ایدرلرسہ ایستہ او وقت بزلمسعود و بختیار اولہ جفرہ
جلہ سیلہ اسباب انحطاطمزی بالذات میدانہ قویوریورسکوز !!
اوت عثمانلی ہمشیرہ لر یکزده (رقسم قلبی مستثنا . .)
ہرشیدن اول تواتی دوشونیرلر ، حتی لسان اجنبیہ نی ،
ادیاتی ، رساملنی کنڈیلرینی بکنڈیرمک ایچین فضلہ
تزیینات مقامندہ قبول ایدرلر . — معلوماتی — دنیلسون
دیہ کوستریش اولہرق مطالعہ دہ بولنورلر . عجبا — محتویات
محقانہ سیلہ اسلام قلبلرینی ترہدن — تعارف مسلمینی قاچ
خاتم اوقومقدہ در ؟ . . ہنوز اسمنی بیلہ اوکرنیمہ نلر منک

موجودیتی یوزدہ طقسان بش اولدیغنہ ایٹایکوز !

بونکہ برابر عثمانلی خانلرینی نخطہ ایتہ ملیدر . زیرا
اونلرک بوتکاسلاری بیہ ارککار منک خطای محضیدر !
تزییناتہ عائد اوائی طائیدہ قری کبی ، عالم اسلامیندہ
شمعہ اتحاد اولان تعارف مسلمین و امثالنی) دہ کتیروب
قادیلرینی تنویرہ ، ایقظہ چالیشہلر اولمازی ؟

کچلرہ واپور فاراسندہ ، زمانمک نورالافکار کسج
خانلرینہ نصایحی محتوی برخطابہ دہ بولمشدیم . ایچلرندن
بری بکا شو جوانی ویردی :

زمان سوکرہ تعالی ایدہ جکدر . شمعی اوروپاہ آمریقادہ
پدرلرینک مصارفیلہ تحصیل ایدن تقریباً اتی یوز طلبہ
واردر . بونلرک اوج یوزی فرانسدہ در . کنچار من داٹما
فرانسہ مکتببارینی ترجیح ایدیورلر چونکہ اوراہ طبیعتارینہ
موافق برواسطہ بوانیور . وقیمتدار مبادی حریتی ارتضاع
ایدیورلر .

شونیدہ ذکر ایتہ دن صرف نظر ایدہ میہ جکزکہ
مؤسسہ ایچون لازم اولہ جق معاوتی منع ایتک اوزرہ
لورد کروسر ہر طرفہ منتشر کوندردی و بو مقصد جلیل
اوغرندہ اہل اقتدارک معاونت لرینی عقیم برافیدردی حکومث
حاضرہ ، تدریس عالی خصوصندہ کی بعض وظائفنی اجرا
ایتہ یور .

اسماعیل دورندن بو آنہ قدر بر مکتب عالی کشاد
ایمدی . اہالینک عددی تضاعف ایتدیکی خالدہ مکاتب
عالیہ کینہ علی حالہ قالدی . حکومت ایشمز اشخاص
یتیشدیرمکدن چکنیور . فقط بو ، برعذر غیر معقولدر :
چونکہ ملکتمزده دوقتور ، مهندس وقانون شناسلرک
عددی آذرر مآہورلر و آوقاتلر ہیاندہ بر چوق ذوات
ایسانس شہادتنامہ لرینہ نائل دکلردر .

حکومت کیچن سنہ بر قانون وضع ایدرک مدیریت
مجلسلرینک وارداتی تعدیل و تدریسہ صرف ایدیلک اوزرہ
عقارت ویرکولرندن یوزدہ بش آلمسنی امر ایتدی بلا
استثنا بتون مدیریت مجلساری بو مبالغی مکاتب موجودہ
مکاتب ابتدائیہ دارالمعلمین دارالمعلمت اصلاحہ صرف
ایتدی .

بونک ایچون آز برمدت ظرفندہ بو قانونک نتایج
حسنہ سی تظاهر ایدہ جکدر . حکومت بودجہ سندن یوزدہ
بشہ معادل بر مبلغ اعطا ایتمش اولسہ ایدی تدریس ایتدا .
شیکتہ تعمیمی و مجباناآجر اولنسی ممکن اولوردی رأی
عمومی و مجلس شورا اعضاسنک قوتی سایہ سندہ .

حکومت بو صورتلہ حرکت ایدہ جکدر بویلہ امل ایدیوروز .

« مابعدی وار »

صبحی ناجی

— يك طوغرى سويله بورسكنز ، نه يابه لم كه بز توالده اولدني كي اظهار مزينده دخي بكديكر مزه تفوق ادعاسنده بولنديغمز ايچين اتحاد ايدوب بر جمعيت علميه تشكيل ايدمه يوزر ؛ هيمزده حبله وحيت وار. نه چاره كه رقابت طولايسيه اتحاده بناشه يوزر !!
 او تمدن معلوماتي واسع برخام افتدى آتيلهرق سوزه قارىدى :

— بوده ار ككلمر مترك خطاسي ! . . . اوروبالي قاديئارله تترك حيات ايندكيه ارتق بزي بكنميورلر . . . بزده اولنرى تقليده مضطر قاليبورز !
 حالبوكه بر قوماشك يوزيله استاري بر اوله ميه جني ايچين عادات مليه ايله اجنييه ارمسنده بلم باشقه بر حال كسب ايديبورز !

مكتبلر مترك احوال مؤسسه سي ميدانده . . . اجنيي مكتبلر نده بيوتكم مجبورينده قالدبغمز اولادلر مزده سوكره بزده يياغي كورنيورلر ! فقط نه يابلم ، بر قيز اين بر زوج بوله ييامسي ايچين بوكا شديد بر احتياج وار ! كچنده بز (. . .) ختمى كوردم زوجي — فرانسزجه اوكرمزسهك سنى تطبيق ايدمچكم ! ، ديمش زوالى قايغچمز اونوز ياشندن سوكره اوقاق بر جوق كي استيتوتريس قارشو . سنده درسله مشغول ! واقفان اوكرمك اين بر شيدر . لكن اوكرنكار مترك وطنه مته بر فائده سي اولميدر بويله سوس ايچين دكل . . .

كسج خانقار حنلى ايديلر . رجالمرك بازيجه آمالي اولوب قان نسوان اسلامك بحق ترقيسي ينه رجالمرك آندهدر !
 يلبورميسكز همشركه سائر نسوان اسلامه نسبة حر يقلم صاحبي بولنان بوتاجز — او حرتي قلمنه قزا .
 نديره ييامك ايچين ناز غالب ايتمدر !!

ضربات متباديه يابه بو بوناري بوكولمش تورك قاديئارنيك (حتى اوغز و مسكنتاري ايچنده) شدت ذكا وحس همتارني بارلاق بر صورتده آلان محافظه ايندكاري انظار شكراله كورليور ! فداكار قاريله جبارتارنيك نقصانيتي بوزندن اولناري تعيب ايدمه ييز ، حقوقك مدافعه سي ايچين ده بار قاچ فناكارك اوكه آتيايه سي سائر نسوانغزي جبارنه آيشد بر هجقدر ، جوق شكر ، آرمزده بولنان

قلم صاحبلرنيك هممات تحريره سي مشهور اوليور صبرلى و اميد وار اولم .

خلاصه همشيرم ، بزلك زياده لازم اولان بيورديغكز كي طائيشق و برلشمكدر . بونك چاره يكانه سي ده طبيعى تعارف مسلماننه برايه جق قيز مكتبلرنيك تاسيسيدر .
 ملكمزده كي مكتبلر ك عيني اولارق بو مكتب كشادني هيچ بر زمان تمنى اتمم !

بزم اوييله مشترك مكتبلر من اولملى كه ، اورادن چيقان قيزلر — اسلاميتي حقيله اوكرمك و محبت مليه يي بوركارينه ايجه يرلديرمك شرطيله آلمان انكليز فرانسز لسانلر نندن برينه واقف و بر اجنيي معلمه نك مزايای علم و عرفانه مالك بولنسون يعنى مكتبلر مزدن برينه مديره لك ايدمه ييله .
 جك سويده تحصيل كورمش اولسون ؛ يوقسه مترقي عالملر مزدن هيچ برى — قيزنيك كهنه اصول بر تربيه آلارق نشأتى آرزو اتمز !

بونده حفلى ده واردر . چونكه مدنيت اسلاميه نك اسكى پارلاق دورلرنده كي — فنون و معرفت — تعصب وجهالت بوزندن تاريخ اسلامك سطور مغلقه سنده مستور قالمشدر . تكامله متوجه دماغارك — ارتق جهالت مذبله . سنده چوپلنه ميوب عالم تجرده مقابل قوشه جني بك طبيعيدر !
 بالاده كي بيانام اوزره بزى اسلاميت ايچنده راه تمدنه سوق ايدمچك بر مكتب تاسيسي اعلان حريت دنبري تصور وارزو ايديبوردم . حتى معلمه لك ايدمچك (تباع و مساعي صاحبي) كبار دوشكوفى بر قاچ خانمده بولدم . حميت و فعاليتندن امين اولديغم برخانمى (اصول و تنظيمات اجنييه يي اوكرمسي ايچين) اوروبادن كئيرته جكم ، مكاتب عاليه دن نشأت ايتمش دكرلى بر مديره نك عيئنه معاونه و بره جكم . انكليز فرانسز آلمان لسانلرني اوكرته جك معلملرى او ملثاردن انتخاب ايدمچكم هر برينك معيئنه اولسانه براز آشنا تورك معلملر بولمغه چايشه جغم كه بو منوال اوزره درت بش سنه صكره هم مكتي اداره ايدمچك دكرلى بر معلمانه صاحب اوله جق همده نيشه جك طالبات ارمسنده احتياجى اولانارك) كز .
 يدملر ندىن معلملر حاضر لايه جقم :

— هممات همشيرم ؛ انكي مانع مجبر ني چوله

ایک عصر دہری طوئدینی پولتیقہ ، طائسدینی خولیاہب
توسعدن ، ہب اطراف وجوارده کی ضعیف حکومتاری
زیرادرسنہ کچروب قوجہ روس حکومتی تاسیس ایتمکدن
وبوصورتہ بتون دنیاہ مالک اولقندن عبارتدی . مملکتک
نہ قدر وارداتی ونہ قدر ثروت وسامانی وارسہ ہب بوہواہ
صرف اولنیوردی . اما ! اہ کیچہن مملکتارک معموریتہ
کنندینہ فائدہ کتورہ بیلہ جک درجہ ترقی وتکاملنہ چالشقی
قطعاً خاطرندن کیچمہ دیکی کپی عکس تقدیردہ ، یعنی
ہومستملکات خراب وویران بر حالہ بولندینی تقدیردہ
بولنرک پترسبورغ کرسیلرینی صارصہ جفتہ دہ ہیچ راحتمال
ویرلیوردی . بنائے عاہہ وارینہ قناعت ، آزیراہ جوق وصاغلام
ایش کورمک فکری روسلردہ کلا مقفودایدی . کوزلری
دائما ضعیف وناوان ملنار اوزرینہ منصوب ، فکری دہ
اونلری ایزمکک طریق دوشمکک ممشول ! !

بوکون قریمک واردات ، مصارفات دقتیرنہ باؤکوز ، نهار
کورورسکوز . آلمانلرہ اجارہ یہ ویراہ جکتنہ دائرسویلتان سوزلر
اوج درت سنہ دہری دوران ایدیور .

تحت استیلاسنده بولنان قوجہ سیریا ، واسع استیب
اوبوئوک ماورائہ نهرک حالنہ بر عطف نکاہ ایڈکوز .
قرون وسطی دورندن ہیچ بر فرقی اولمادینی کورو .
سکوز . بولرلی اعمار ایدرک سکنہ سنک حال رفاهیتندن
بالاستفادہ روسیہ سینک بوکونکی حال تہلکہ سفالتنک اوکئی
آلق ایچون بورالردن بر قاپو آجق خاطرندن بیلہ کچمبور .
بتون ذہنی ازانلہ ممشول . عجبا ! نہ باپسہ دہ اونی دہ
ید قہرینہ کچرسہ ، نیچہ استبدادی آلتندہ ایزسہ ... !!

بوئوک پتروئوک ، نیچہ خاندانک محویتہ سیبیت ویرن
اومعہود وصیتی بوکون روس خاندانی عین طرفہ سور .
کلپور . بوئی ژاپونلر بدرجہ یہ قدر روسارہ آکلامشاردی .
فقط روسلر بوندن تمامیہ متنبہ اولہ مدیلر . اہ کیچن قدریہ
قناعت ایدرک بولنرک اعمارینہ چالشہ جق یردہ کنندینسک
اسکی سطوت ودولتی حالا وارظن ایدرک کوزلرینی پک
اوزاقلرہ تمید ایدیور . حالہوکہ آلدہ کیلر دمین عرض
ایتدیکم کی قرون وسطی دورندن ہیچ بر فرقی اولمادینندن
روسیہ نک ضررینہ میلبوناری حاضرلقدن بشقہ بر ایشہ
بارہ میور .

سراہہ کوزلرینی دیکمش بر محضرہ دوندرہ شدی !
اومانلردن بری نقدک عدم موجودتی ایکنجیسی
اعانہ دن اوصانان خاطرمنک لاقیدلغیدر !
ملتمزک اصل احتیاجی بولنان تربیہ بنات مسئلہ سنی
جدآ دوشونمک : استبداد ایلہ چارپیشان و علمدہ ایلرو
واران (عدلری قایل) بر قاج خاندہ مشہود اولیور .
بولنرک آزلغنہ رغماً ہمتلری اوقدر چوقدرکہ - بش بیگ
لیرا قدر برسرمایہ طوپلایہ بیلہ جک واونک حسن ادارہ سنی
درعہدہ قیلہ جق بر ہیئت انسانیتپوروانہ میدانہ چیقسہ
(اوکدہ عاجزہ بولندینی حالہ) اجنبی مؤسسہ لرینہ یقین
برمکشب وجودہ کتیرہ بیلہ جکمزہ قطعاً اعتماد بیوریکوز .
باقی توجهات اخونکارانہ کزک تمدنی رجا ایلہ یرک
حتمتی ہمشیرہ می احتراماملہ سلاملارم .

« بیوک آطہ » ۱۳ ایلول سنہ ۱۳۲۶ امینہ سمیہ

عالم اسلام

ماورائہ نهرہ انکاترہ

بوئوک پتروئوک دوشندیکی بر فکری ، بر اقدینی بروصیتی
واردی : دنیاہ مالک اولق ایچون ضعیف وناوان ملنار اوزرینہ
بورویوب اطراف استیلا ایتک . فقط قوجہ چارک بوفکری ،
بو وصیتی آرادن ایکی عصر قدر برمدنک کیچمہ بیلہ بوکون
اوبلہ عادیلہ شیور واولہ بر صورتدہ عدیم الامکان درجہ سنہ
ایدیورکہ اولورشی دکل .

بوکون مدید تجربہ لرزہ عیانہ کوسترپورکہ دنیاہ مالک ،
ارض اللہہ وارث اولہ بیلمک ایچون یاکوز استیلا کفایت
ایتمور . ہرشیدن زیادہ اہ کیچن برلری حسن ادارہ
واستفادہ ایڈہ بیلمک استعدادنی اکتساب ایتک لازمدر .
ایشہ بورحقیقت کہ بونک حقیقت اولدینی روسلر آجی
آجی تجربہ لرہ کوردیلر .

تکرارہ نہ حاجت ! آرتق ہرکس بیلیور . روسارک